

ГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

Вул. О. Кониського, 11, офіс 1.1
м. Київ, Україна, 01054
тел-факс +38 (044) 486-89-16
e-mail: nanvuz@ukr.net

ЄДРПОУ 35138443

Від .07.05.2026 р. № 229

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCE
OF HIGHER EDUCATION OF UKRAINE

O. Konyskogo street, 11, office 1.1
Kyiv, Ukraine, 01054
tel-fax +38 (044) 486-89-16
e-mail nanvuz@ukr.net

**Офіс Президента України
01220, м. Київ, вул. Банкова, 11**

**Копія: Верховна Рада України
01008, м. Київ,
вул. Михайла Грушевського, 5.**

**Копія: Кабінет Міністрів України
01008, м. Київ,
вул. Михайла Грушевського, 12/2**

РЕЗОЛЮЦІЯ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

«Чорнобиль: 40 років потому...»

від 25 квітня 2026 року, на платформі ZOOM, 10:00 – 18:00

26 квітня Україна та світ вшанували 40-ві роковини від дня Чорнобильської катастрофи. За ініціативи громадської організації «Національна академія наук вищої освіти України» (далі – ГО «НАН ВО України») з цієї нагоди відбулася Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Чорнобиль: 40 років потому...». До заходу в якості співорганізаторів долучилися: Національна комісія з радіаційного захисту населення України, Національна академія педагогічних наук України; Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України; ДНП «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр Міністерства охорони здоров'я України»; ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології та онкології НАМН України»; ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України»; ДУ «Інститут медицини праці імені Ю. І. Кундієва НАМН України; ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології імені П.В. Волошина НАМН України»; Сілезька академія (м. Катовіце, Республіка Польща), Польський

кампус Київського медичного університету (м. Бидгощ, Польща); Литовський університет спорту; Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України; ВГОІ «Союз Чорнобиль України», ГО «Всеукраїнська професійна психіатрична ліга»; ГО «Міжнародна академія освіти і науки»; ГО «Національна спілка освітян України»; ГО «Асоціація психотерапевтів і психоаналітиків України»; ВГО «Українська асоціація лікарів-психологів», благодійний фонд «МІсТ імені Михайла Савенка» тощо.

Є в історії нашої країни дати, про які, хоч би скільки часу не минуло, ми зобов'язані пам'ятати – заради себе, майбутнього, в ім'я тих, хто захистив нас від біди. Серед них – 26 квітня 1986 року – день Чорнобильської трагедії, найстрашнішої техногенної катастрофи ХХ століття, яка сколихнула весь світ, коли о першій годині 23 хвилини 40 секунд на четвертому блоці атомної електростанції (далі – ЧАЕС) пролунав потужний вибух. Це лихо наочно продемонструвало людству ціну нехтування принципами безпеки та глобальний масштаб наслідків, які несе в собі безвідповідальне ставлення до технічного прогресу. Аварію на ЧАЕС визнано наймасштабнішою за всю історію ядерної енергетики як за кількістю осіб, які постраждали від її наслідків, так і за сукупними економічними збитками.

До кола осіб, які постраждали внаслідок аварії, належать різні категорії громадян, насамперед – це оперативний персонал і працівники ЧАЕС; учасники ліквідації наслідків аварії (зокрема підрозділи пожежної охорони, військовослужбовці, медики, інженери, будівельники, гірники, а також представники інших служб, задіяних у дезактивації зони та зведенні об'єкта "Укриття"); мешканці радіоактивно забруднених територій, а також евакуйоване населення із зони відчуження (зокрема жителі міста Прип'ять та інших населених пунктів у межах 30-кілометрової зони) тощо.

Нині, навіть через 40 років, неможливо сповна оцінити наслідки цієї техногенної аварії сучасності. Загальна кількість постраждалих від катастрофи (включаючи ліквідаторів, евакуйованого населення та дітей), внесених до Державного реєстру України становить понад 1,25 млн осіб. За оцінками фахівців, з-понад 600 тисяч ліквідаторів, до 2026 року в живих

залишилася приблизно третина, причому значна її частина має інвалідність та хронічні захворювання, пов'язані з опроміненням. У державному бюджеті на 2026 рік закладено 24,5 млрд грн на пенсійне забезпечення постраждалих та 2,2 млрд грн на соціальні виплати.

Аварія на ЧАЕС змінила долі не лише окремих регіонів чи країн – масштаби цієї катастрофи виявилися значно відчутнішими для всього світу. За інформацією британської газети «Таймс», жодна подія після Другої світової війни не сколихнула світове співтовариство так, як Чорнобильська трагедія. Крім України, що прийняла на себе основний удар радіоактивного забруднення, вплив катастрофи відчув увесь світ, оскільки підвищення радіаційного фону було зафіксовано фахівцями майже на кожному континенті.

Учасники Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції "Чорнобиль: 40 років потому...", заслухавши та обговоривши доповіді, зазначають, що органи державної влади, міністерства та відомства вживають заходів щодо запобігання новим атомним трагедіям. Це питання набуває особливої гостроти в умовах російсько-української війни, коли ворог зазіхає не лише на свободу і державність українського народу, а й погрожує ядерними катаклізмами всьому світові.

Президент ГО «НАН ВО України» доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, керівник медико-реабілітаційної бригади МОЗ УРСР безпосередньо на ЧАЕС (1986-1987 рр.), а також ВО «Спецатом» (м.Прип'ять) (1988 р.) і ВО «Комбінат» (м. Чорнобиль) (1988-1989 рр.) Станіслав Табачников та перший віцепрезидент з аналітичної і видавничої діяльності, доктор історичних наук, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри медіапродюсування та видавничої справи факультету журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка, професор кафедри редакційно-видавничих технологій і продюсування Навчально-наукового інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка Віктор Шпак внесли пропозицію опублікувати її матеріали в електронному збірнику, міжнародній колективній монографії

«ЧОРНОБИЛЬ – 40: міждисциплінарні перспективи глобальної трагедії», а також ще одній колективній монографії за загальною редакцією професора Станіслава Табачнікова (зі співавторами) «Чорнобиль: 40 років потому...» (1986-2026), яка була днями презентована у Ватикані Папі Римському Леву XIV.

Зважаючи на результати багаторічних міжнародних та вітчизняних досліджень віддалених наслідків Чорнобильської катастрофи, учасники Міжнародної онлайн-конференції

УХВАЛИЛИ:

- вважати пріоритетними напрямками наукових досліджень національну і екологічну безпеку (зокрема, захист атомних електростанцій від російського агресора), охорону здоров'я, агропромисловий сектор, кораблебудування, ІТ-технології, біотехнології та розробки щодо протидії впливу хімічної і біологічної зброї;

- звернути увагу державних органів на необхідність розробки оновленого національного законодавства з питань подолання наслідків цієї катастрофи, захисту ліквідаторів і потерпілих. Ініціювати перед Кабінетом Міністрів України та Верховною Радою України відновлення повноцінної дії Загальнодержавної програми подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, забезпечивши її актуалізацію відповідно до сучасних стандартів радіаційної безпеки та медицини. Забезпечити стале фінансове наповнення Державної бюджетної програми за цим напрямом, розглядаючи її як критично важливий інструмент мінімізації медико-біологічних та соціальних ризиків у довгостроковій перспективі;

- клопотати перед Кабінетом Міністрів України забезпечити розроблення та реалізацію Загальнодержавної програми з підвищення обізнаності населення щодо ризиків застосування агресором засобів масового ураження (біологічної, хімічної та ядерної зброї), а також чітких алгоритмів дій у разі виникнення відповідних загроз;

- рекомендувати науково-освітній спільноті посилити увагу до вивчення здобувачами освіти питань радіаційного, хімічного, біологічного та ядерного захисту, а також алгоритмів надання домедичної допомоги постраждалим;

- наголосити перед Радою національної безпеки і оборони України на необхідності посилення технічного захисту об'єктів атомної енергетики шляхом оснащення їх автономними робототехнічними комплексами для роботи в зонах підвищеної небезпеки в умовах збройної агресії РФ проти України;

- визнати пріоритетним завданням держави подальше вдосконалення системи медико-санітарного забезпечення та комплексного соціального захисту постраждалого населення. Особливий акцент має бути зроблений на впровадженні персоналізованих підходів до медичного спостереження за контингентами пріоритетної групи ризику;

- фаховому академічному середовищу: сприяти впровадженню державної програми із профілактики онкологічних захворювань та покращенню результатів їх лікування для їх запобігання в опроміненого потерпілого населення та учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС;

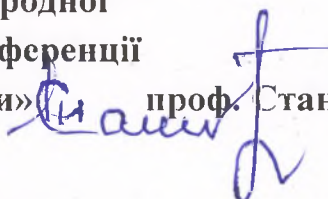
- орієнтувати подальший розвиток технічних наук, зокрема харчових технологій, на створення безпечних, якісних та функціонально цінних продуктів, здатних забезпечити збереження здоров'я населення України, особливо в умовах підвищеного техногенного та екологічного навантаження;

- науковій та академічній спільноті: забезпечити постійний науковий супровід та експертну оцінку проєктів нормативно-правових актів. Надавати органам влади обґрунтовані рекомендації, що базуються на принципах доказової медицини та актуальних радіоекологічних даних, для недопущення звуження прав постраждалих осіб.

З повагою

За дорученням учасників Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

Президент ГО «НАН ВО України»

проф. Станіслав ТАБАЧНИКОВ